

GLEJBJERG BØRNECENTER BØRNS LEG

RAPPORTEN ER HENTET: 29-08-2024
VEJEN KOMMUNE

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	INTRODUKTION	3
1.1	Læsevejledning	3
1.2	Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)	5
2	DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG - SELVEVALUERING 2018	6
2.1	Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen	6
2.2	Børnesyn og børneperspektiver	7
2.3	Børns leg	8
2.4	Det brede læringssyn	9
2.5	Samspil og relationer	10
2.6	Børn i udsatte positioner og alle børns deltagelse i børnefællesskaberne	11
2.7	Evaluerende pædagogisk praksis	12
2.8	Forældresamarbejde om børns trivsel, læring, udvikling og dannelse	13
2.9	Sammenhængende overgange	14
3	ØVRIGE KRAV TIL INDHOLDET I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN	16
3.1	Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)	16
3.2	Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	16
4	DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	18
4.1	Alsidig personlig udvikling	18
4.2	Social udvikling	19
4.3	Kommunikation og sprog	20
4.4	Krop, sanser og bevægelse	21
4.5	Natur, udeliv og science	22
4.6	Kultur, æstetik og fællesskab	23
5	MINISTERIETS SKABELON TIL EVALUERING	25
5.1	Arbejdet med den pædagogiske læreplan	25
5.2	Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø	27
5.3	Inddragelse af forældrebestyrelsen	29
5.4	Det fremadrettede arbejde	29
6	UDVIKLINGSPLANER	31

1 INTRODUKTION

I Danmark går størstedelen af alle børn i alderen 0-6 år i dagpleje, vuggestue eller børnehave. Det giver dagtilbuddene en unik rolle i forhold til at understøtte børns generelle trivsel og udvikling.

Siden 2004 har alle dagtilbud arbejdet med en pædagogisk læreplan, hvis formål er at opstille mål for børns udvikling, læring, trivsel og dannelse inden for seks centralt fastsatte læreplanstemaer. Som led i at styrke kvaliteten på dagtilbud blev der på baggrund af dagtilbudsaftalen "Stærkere dagtilbud – alle skal med i fællesskabet" i 2017, vedtaget en ny lovgivningsmæssig ramme i 2018 for arbejdet med den pædagogiske læreplan i dagtilbud. Ændringerne tager udgangspunkt i det samlede forslag om en styrket pædagogisk læreplan, som en mastergruppe og seks arbejdsgrupper udarbejdede i 2016.

Udarbejdelse af dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal bygge på lokale udfordringer, styrker og kompetencer og de er en ledelsesmæssig beslutning, hvordan man mest hensigtsmæssigt udformer sin pædagogiske læreplan inden for de fastsatte rammer i loven og af kommunalbestyrelsen.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

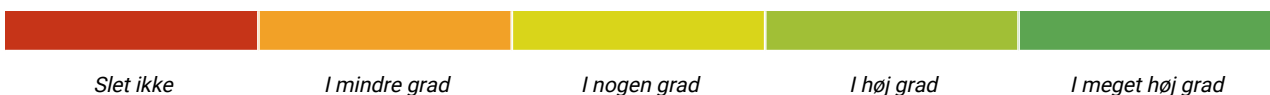
Dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal fungere som et pædagogisk redskab, der via korte, relevante pædagogiske refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet. Herunder sikre, at den intenderede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene mv. Læreplanen skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner over og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegruppes sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

1.1 Læsevejledning

I denne læreplansrapport kan der læses om dagtilbuddets pædagogisk praksis suppleret med forskellige resultatvisninger. Resultatvisningerne skal betragtes som et kvalificeret øjebliksbillede og skal altid anvendes som led i en helhedsbetragtning af dagtilbuddet.

Gennemsnitsgraf

Dagtilbuddets resultater vises på en rød/gul/grøn skala fra 0 til 5, hvor værdierne er tillagt følgende betydning:

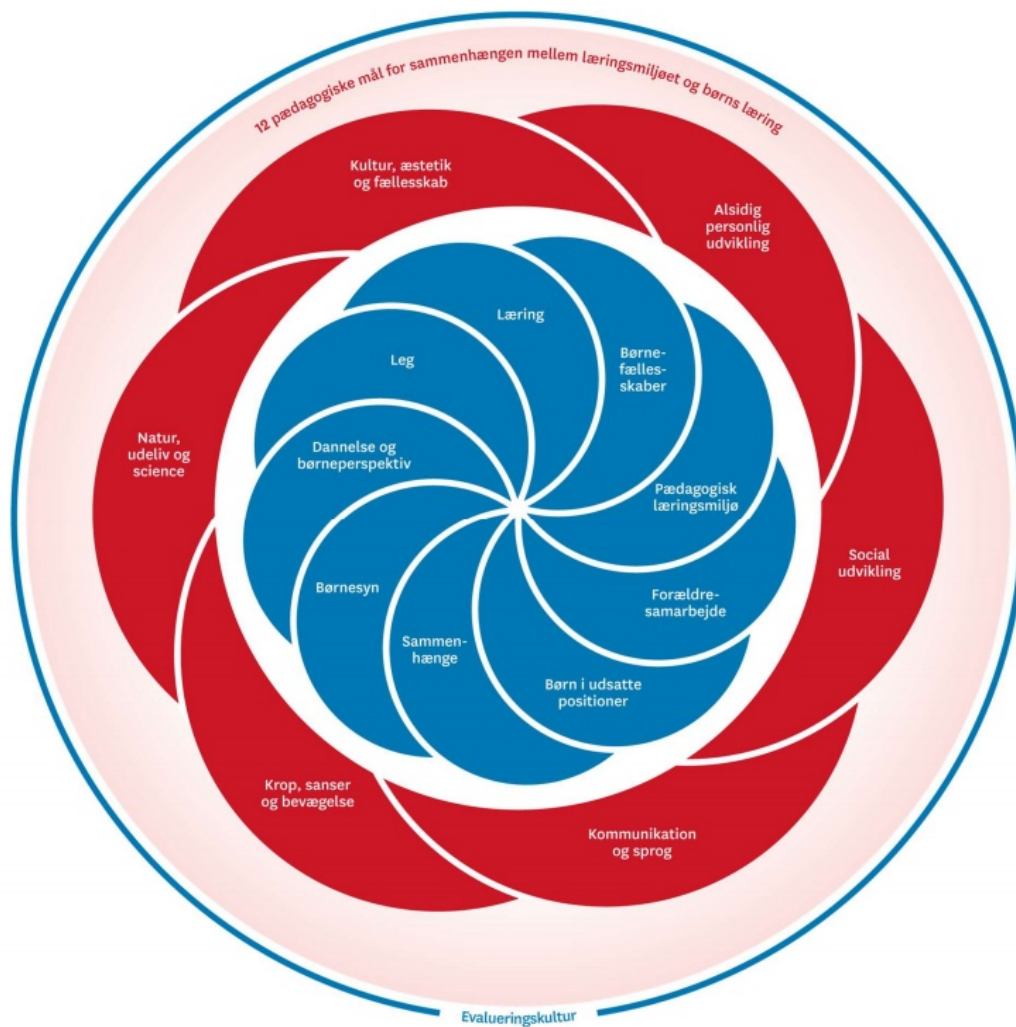
Resultater fra dagtilbuddets dialogvurderinger

Under afsnittet om læreplanstemaerne suppleres dagtilbuddets beskrivelse med en graf for fagpersonalets vurderinger af børnenes kompetencer på de enkelte læreplanstemaer. Grafen er opgjort som et simpelt gennemsnit, hvor svarerne på de enkelte spørgsmål tillægges en værdi fra 1 til 4, hvor 1 er "Kan ikke endnu" og 4 er "Kan".

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag
og de seks læreplanstemaer

1.2 Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)

Glejbjerg Børne- og Skolecenter er én samlet juridisk enhed med en dagtilbudsdel, SFO og en skoledel. Vi har ca. 105 dejlige elever i 0.-6. klasse og ca. 40-50 børn i dagtilbudsdel. I alt er der 9 lærere og 11 pædagogisk personale ansat foruden ledelsen og teknisk administrativt personale.

Vi har til huse i Glejbjerg som er en lille lokalsamfund med ca 700 indbyggere. Der er et tæt sammenhold i byen, hvor børn og voksne kender hinanden. Der er kun en børnehave og skole, så alle børn følges ad, fra børnehaven til skolen og videre derfra til Holsted skole i 7 kl.

Vi arbejder ud fra Vejenkommunes værdier - NASA

Derudover arbejder vi med fri for mobberi, barnet i centrum, barnet i balance og bruger denne viden i det daglige pædagogiske arbejde. Vi har et positivt menneskesyn, hvilket hænger godt sammen med, at vi arbejder med Marte meo, som er en anerkendende tilgang.

Vi nytænker og ser muligheder frem for begrænsninger. Vi er anerkendende i vores møde med barnet og deres familier, samt tager udgangspunkt i de ressourcer de har. Vi møder familierne og barnet med smil, empati og faglig nysgerrighed.

Vi gør meget for at skabe en sammenhæng i centeret og derved styrke den røde tråd. Den røde tråd tager sin begyndelse i kontakten til dagplejen og videre til børnehaven, sfo og dernæst til skolen. Vi benytter os af sparring med eksterne samarbejdspartner og inddrager dem i det omfang vi i fællesskab finder nødvendigt.

Vi giver gerne børnene det ansvar som er passende for lige netop deres udvikling, som kan styrke dem i deres udvikling.

Det samme gælder for personalet, vi bruger deres kompetencer og udnytter de styrker de har, samt udfordre dem til videre udvikling.

De sidste to år har vi været gennem en udvikling som har gjort, at vi desværre ikke er blevet færdig med den styrkede pædagogiske læreplan. Vi er nået en god stykke vej, men har lidt arbejde endnu.

Vi har derfor valgt i samarbejde med vores pædagogiske konsulent, at lave en plan for hvornår vi får den færdigudviklet.

Vi afsætter forskellige datoer i det nye skoleår til udarbejdelse af de sidste læreplanstemaer, så vi når i mål inden jul 2020. Vi vil gerne gøre vores arbejde godt, så vi håber de ekstra mdr. giver os ro til fordybelse og dermed lave et godt stykke god pædagogisk arbejde, frem for at skynde noget igennem som kun vil få en plads i skuffen. Det er vores mål med dette stykke arbejde vi laver at det bliver en del af vores daglige pædagogiske arbejde, et stykke papir som vi nemt kan tage frem og arbejde med, redigere eller ændre.

Pt arbejder vi med vores at styrke vores pædagogiske evaluering og vores skriftlighed, da det er en af de ting som med fordel kan blive styrket.

2 DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG - SELVEVALUERING 2018

Evalueringsinstituttet (EVA) har udgivet Redskab til selvevaluering, som er et redskab der kommer omkring de tematikker, der er i det pædagogiske grundlag. På trods af en mindre divergens mellem navngivningen af tematikkerne i henholdsvis selvevalueringen fra 2018 og det pædagogiske grundlag fra Hovedpublikationen, er selvevalueringen et godt og anvendeligt analyseredskab, der skaber en ramme for en struktureret dialog om pædagogisk praksis.

Dato	PÆDAGOGISK GRUNDLAG								
	Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen	Børnesyn og børneperspektiv	Børns leg	Det brede lærings syn	Samspil og relationer	Børn i udsatte positioner	Evaluerende pædagogisk praksis	Forældresamarbejde	Sammenhængende overgange
07-02-2021	5,0	3,7	3,3	4,3	3,7	3,3	3,3	4,3	5,0

2.1 Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvad karakteriserer den måde, vi organiserer vores pædagogiske læringsmiljø på, og får vi skabt et miljø, der understøtter leg, aktiviteter og rutiner? Hvad fungerer godt/dårligt?
- Hvilke pædagogiske overvejelser ligger til grund for den måde, vi organiserer vores pædagogiske læringsmiljø på? Hvordan ved vi, om vores antagelser holder stik?
- Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at organisere det pædagogiske læringsmiljø på?
- Hvordan matcher vores faglige kompetencer vores mål om at skabe et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø?
- Hvordan sikrer vi, at vi er fagligt godt klædt på?

Vi planlægger vores læringsmiljø så vi både kan følge børnenes interesser samt nå de fastsatte mål for børnenes udviklingstrin. Vi deler børnene op i små grupper for at styrke børnene bedst muligt og "nå" deres zone for nærmeste udvikling. Vi sætter børn sammen efter relationer, alder, køn, udviklingstrin mm. for netop at kunne LØFTE dem bedst muligt. Selvom vi planlægger dage/uger ud i tiden, så er vores planlægning ikke så fast, at der ikke er plads til at gribe de ideer børnene interesser sig for, har behov for eller hvad der lige rører sig.

Vi planlægger, fordeler og organiserer det pædagogiske personale efter de kompetencer og interesseområder de har samt børnenes behov.

Pædagogerne tilpasser sig løbende til de behov børnene har, samt udnytter de kompetencer vi har til at støtte og løfte på tværs af børnenes alder, køn, relation og udviklingstrin.

Vi er hele tiden opmærksomme på at børn og voksne trives og vi reagerer derefter. Hvis vi oplever og ser at de læringsmiljøer vi har lavet ikke fungerer så ændrer vi det vi kan, med de ressourcer vi har.

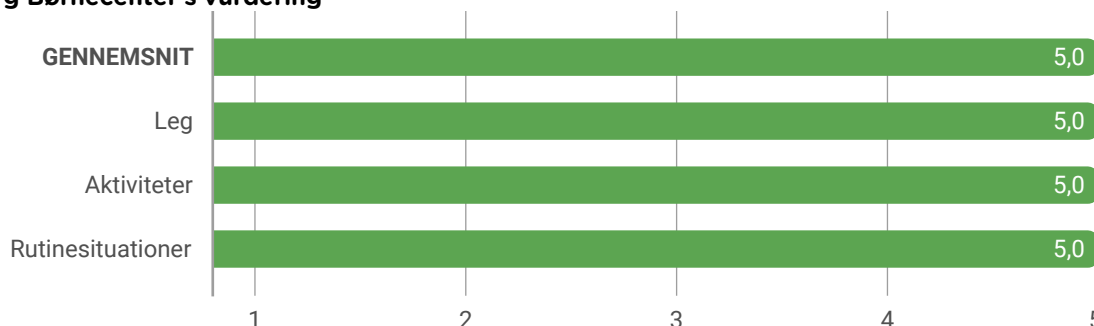
Vi arbejder med de kompetencer vi hver især besidder og forsøger at følge med udviklingen, ved at komme på relevante kurser. Vi arbejder løbende med Marte Meo, hvor vi filmer pædagogerne og de får en feedback af vores Marte Meo terapeut for at styrke vores opmærksomhed samt udvikle vores pædagogik. Vi skal fortsat udvikle os og søge ny viden og kombinerer det med vores nuværende viden og erfaring, hvilket derved løfter vores pædagogiske kunnen.

2.1.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Glejbjerg Børnecenter's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål: *I hvilken grad skaber vi et pædagogisk læringsmiljø for alle børn, hvor børnene får de bedste betingelser for at trives, lære, udvikle sig og dannes inden for følgende typer af situationer?*

2.1.1.1 Glejbjerg Børnecenter's vurdering

2.2 Børnesyn og børneperspektiver

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan arbejder vi med løbende at følge børnenes spor, oplevelser og interesser? Hvad gør vi for at indfange alle børns perspektiver? Er det de samme børn, vi altid får øje på?
- Hvordan arbejder vi regelmæssigt med børnenes feedback fx på personalemøder, som input til vores faglige dialog?
- Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at organisere det pædagogiske læringsmiljø på?
- Hvordan har vi senest brugt børnenes perspektiver som grundlag for at udvikle det pædagogiske læringsmiljø? Hvilke nye indsigter nåede vi frem til? Hvad ændrede vi som resultat af vores indsigter?
- I hvilke situationer kunne det være relevant at inddrage børnenes perspektiver, hvor vi ikke gør i dag?

Vi er optaget af, at følge børnenes initiativer, at få øje på dem samt benævne og bekræfte deres initiativer (Marte meo) Ved at benævne og kæde børn sammen forsøger vi at skabe opmærksomhed på børn og deres styrker. Vi fremhæver deres positive sider og forsøger derved at "sammenkæde" børn, ved at gøre dem opmærksomme på hinandens positive kunnen.

Vi griber og fører de små dagligdags feedback fra børn ud i livet fx "vi vil gerne ud", "vi vil gerne i vildbasse rummet", "vi vil gerne ha' ro når vi skal på toilet" Vi drøfter børn og deres forskellige reaktioner verbalt som nonverbalt på stue- og p-møder.

Vi mærker efter og reviderer alt efter hvordan grupperne trives, fx har vi delt en gruppe op i mindre grupper så ofte vi kan, da vi så at børnene ikke trives og ofte blev frustrerede. Vi er hele tiden opmærksomme på børnenes trivsel, både fysisk og psykisk og handler derefter. Vi forsøger, at skabe løsninger efter børnenes behov, det være sig både i forhold til styrke- og indsatsområder samt interesser hos børnene.

Vi bruger børnenes positive initiativer (det de er gode til) til at styrke indsatsområder hos dem.

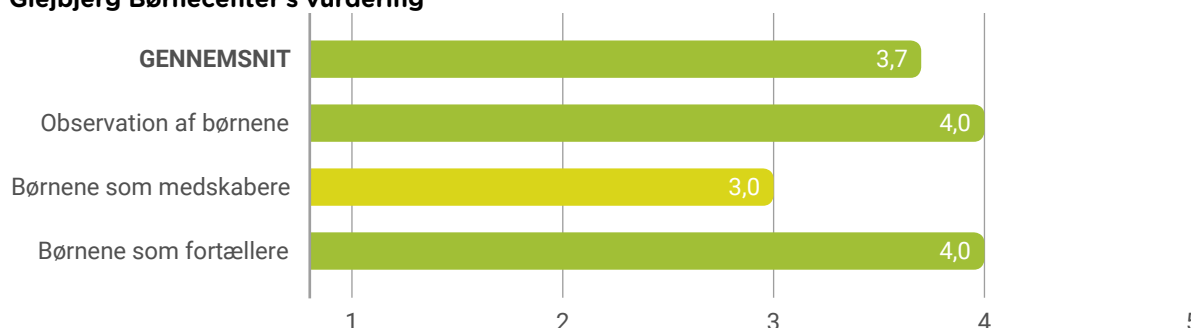
Det kan være relevant at inddrage børnenes perspektiver i flere situationer som fx. dagligdagsopgaver eller ved større emner.

2.2.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Glejbjerg Børnecenter's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad bruger vi disse forskellige tilgange til at inddrage børnenes perspektiver?

2.2.1.1 Glejbjerg Børnecenter's vurdering

2.3 Børns leg

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan giver vores pædagogiske læringsmiljø børnene mulighed for at bruge deres fantasi og lege?
- Hvad gør vi for at arbejde med børnenes forskellige roller og positioner i legen?
- Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at organisere det pædagogiske læringsmiljø på?
- Hvordan arbejder vi med at understøtte, at alle børn har mulighed for at være med i legen? Er der børn, som vi oplever, står uden for legen, og hvad gør vi ved det?
- Hvordan har vi undersøgt den læring og udvikling, der sker i børnenes leg?

Legen i børnenes liv er vigtig for deres sociale og personlige læring samt deres udvikling. Vores opgaver er blandt andet, at sikre at der er fysisk plads til børnenes udfoldelse, at legetøjet og aktiviteterne som tilbydes børnene er målrettet de forskellige aldersgrupper. Desuden er det vigtigt, at børnenes initiativer og nysgerrighed bliver fulgt og stimuleret.

Børn er forskellige og har forskellige forudsætninger for leg. Det sker at pædagogerne griber ind støtter, guider og rammesætter legen så alle børn har en positiv oplevelse af, at være en del af en leg. Vi arbejder ud fra Marte meo principperne, hvor vi blandt andet hjælper børnene med at sætte ord på egne og andres initiativer. Vi deler gerne børnene op så ofte som muligt i så små grupper som muligt for at give dem tid, ro, og mulighed for fordybelse. Derudover er de små grupper med til at give pædagogerne bedre mulighed for at observerer, støtte og guide børnene, således at alle børn føler sig inkluderet i legen og aktiviteterne.

Eksempel på, hvor vi har ændret kurs i forhold til børnenes læringsmiljø:

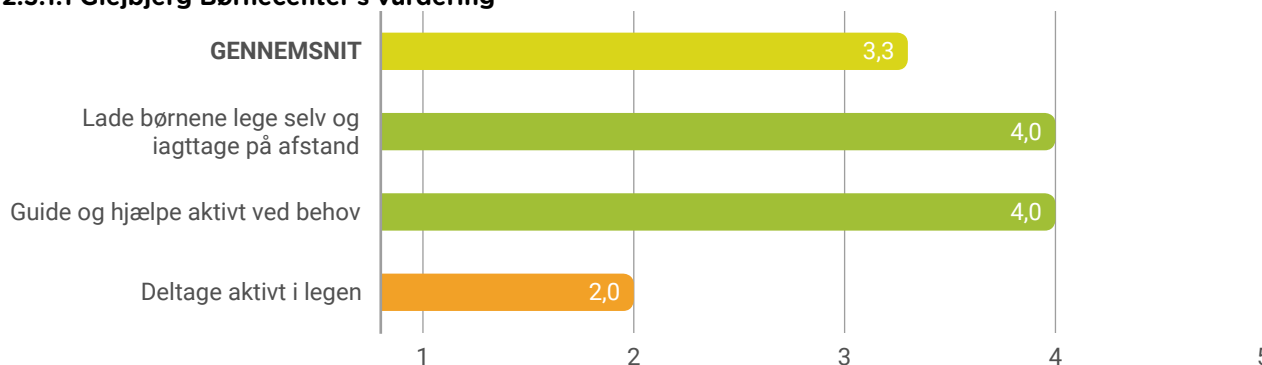
Grundet ny struktur og færre personaler var vi nødt til at gå fra 3 til 2 grupper. I en gruppe var vi 24 børn på en fællesstue. Efter nogle måneders observation så vi, at både børn og voksne var frustreret og i mistrivsel. Der var mange konflikter, børn som ikke trives og der var meget larm. Vi ændrede dagligdagen og delte den store gruppe ind i små grupper hver formiddag, således at en pædagog sad med lidt flere børn og to som havde en mindre gruppe. Det gav meget mere ro og tid til fordybelse i legen/aktiviteterne. Der var ikke så mange afbrydelser, hvilket gav mere overskud til både børn og pædagoger.

2.3.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Glejbjerg Børnecenter's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål: *I hvilken grad indtager vi disse forskellige roller for at understøtte børnenes leg, så legen udvikler sig positivt for alle børn?*

2.3.1.1 Glejbjerg Børnecenter's vurdering

2.4 Det brede læringsyn

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- På hvilke måder har vi fokus på læringsprocesser gennem hele dagen (leg, børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter og rutiner)?
- Hvordan tilrettelægger vi det pædagogiske læringsmiljø, så det både støtter børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring? Hvordan kan vi følge og støtte barnets undren og nysgerrighed? Hvordan udfordrer og støtter vi børnene i at få nye ideer og erfaringer med vedholdenhed og gåpåmod?
- Oplever vi, at det er alle børn, der viser deres undren og nysgerrighed ved fx at stille spørgsmål e.l.? Hvad tænker vi om, og hvad gør vi for, de børn, der sjældent giver udtryk for deres undren og nysgerrighed?
- Hvordan arbejder vi med at følge op på, om vi lykkes med det pædagogiske læringsmiljø i forhold til, hvad børnene får ud af det? Hvordan sikrer vi, at vi kommer hele vejen rundt i forhold til de seks læreplanstemaer?

Vi ved at der sker læring hele dagen. Både i garderoben, på legepladsen, i madsituationer, kort sagt der sker læring hele dagen lang. Vi ligger vægt på en varieret dag, hvor vi forsøger at skabe plads til både børne og voksen initieret lege. Pædagogerne opstiller rammerne, hvor der er plads til at børnene selv kan finde på, kan være nysgerrige og udfordre sig selv og hinanden. Det være sig både kropslig, socialt, følelsesmæssigt og kognitivt. Vi søger mod at styrke børnene på alle områder og det er nærmest umuligt ikke at styrke alle områder, kognitivt, kropslig, socialt og følelsesmæssigt. Dog kan vi godt søge at styrke et bestemt område mere end de andre, hvis vi oplever at vi fx har en gruppe børn, som er motorisk udfordret. Vi bruger tid på at tilrettelægge emner og passende udfordringer til de enkelte børn/ grupper, så aktiviteterne bliver målrettet til deres udviklingspotentialer. Ved anerkendelse og brugen af deres styrker forsøger vi, at styrke de sider af børnene hvor der er plads til udvikling.

Børn er forskellige og har forskellige forudsætninger. Vi har børn fra 2,9 til 6,5 år, hvilket gør at vi arbejder på meget forskellige udviklingstrin. Nogle børn er gode til at undre sig, andre knap så meget. Hvis vi ser godt efter kan en undren være både verbal og nonverbal. Vi har børn, små som store, hvor sproget er udfordret (fx. to sproget og sproglig udfordrede børn). Derfor er vi meget opmærksomme både på det verbale og nonverbale sprog. I kropssproget ligger mange skjulte spørgsmål og svar, hvis bare vi er opmærksomme på det. Vi arbejder med at skabe tillid børn/voksen imellem og at opbygge en relation til alle børn. Vi er opmærksomme på de små initiativer børnene tager; benævner og anerkender det for at styrke deres selvværd og selvtillid.

For at se om vi lykkes med de forskellige pædagogiske tiltag, evaluerer vi løbende på stuemøder og personale møder og handler derefter. Vores udfordring her er, at vi skal blive mere skriftlige og dokumentere mere, så det bliver nemmere

at følge op på de pædagogiske tiltag. evt. med en smtte.

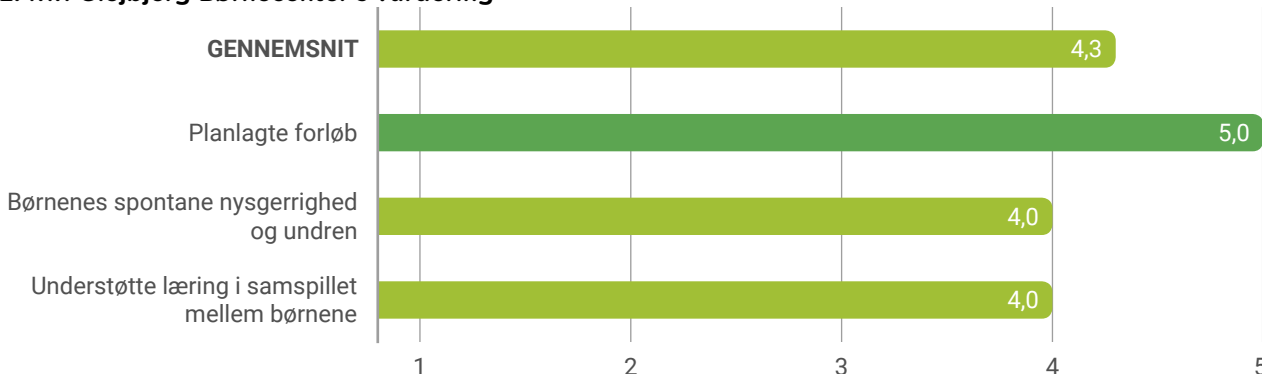
For at være sikre på, at vi når hele vejen rundt om de seks læreplanstemaer kan vi fx have fokus på de forskellige emner i en periode. Vi er dog bevidste om, at de seks læreplans temaer kan være svære at skille ad. Ofte kan man i arbejdet med et emne ikke undgå arbejde med dem alle seks, da de griber ind i hinanden.

2.4.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Glejbjerg Børnecenter's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad har vi fokus på hver af disse tilgange, når vi arbejder med brede læringsprocesser? Arbejde med/ud fra...

2.4.1.1 Glejbjerg Børnecenter's vurdering

2.5 Samspil og relationer

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvad kendetegner de situationer, hvor vi oplever et nærvær mellem os og børnene, og vi er fordybede sammen? Hvad skal der til, for at nærvær og fordybelse opstår? Hvad kan vi gøre for at få mere ud af det?
- Hvornår oplever vi, at vi ikke er tilgængelige for børnene og ikke har mulighed for at reagere på deres behov? Hvad kendetegner de situationer, og hvad kan vi gøre anderledes for at ændre på dem?
- Hvordan kommunikerer vi med børnene, både kropsligt og sprogligt, i forskellige situationer? Hvad oplever vi, er en god kommunikation mellem os og børnene? Har vi fokus på at spørge ind til børnenes oplevelse med åbne spørgsmål som: 'Kan du fortælle mig, hvad der skete?', 'Hvordan kan vi løse det sammen?', 'Hvilke andre ideer kan du komme i tanke om?'
- Hvordan kan vi understøtte det enkelte barns trykke tilknytning gennem det pædagogiske arbejde med hele børnegruppen?

Både børn og pædagoger oplever nærvær når der er tid og plads til fordybelse. Når det er muligt prioriterer vi små grupper, hvor hvert barn oplever, at der er plads til at udtrykke sig, samt en voksen der er lyttende, engageret og nærværende i barnets/børnenes udvikling og læring.

Vi benytter os af at gå i små grupper fordi vi har erfaret, at det giver den bedste mulighed for trivsel, nærhed og engagement både børn og voksne. Vi har hver formiddag delt børnene ind i små grupper. Så små som muligt, hvor trivsel, udvikling, relationer og læring bliver prioriteret højt. Vi har de samme voksne på stuerne, for at give børnene en tryghed samt mulighed for at børnene kan opbygge en god relation/ tilknytning.

Pædagogerne oplever primært at de ikke er tilgængelige når der er for mange børn samlet til for få hænder. Sidste år oplevede vi grundet en strukturændring, at vi havde fået samlet for mange børn sammen på samme stue. Vi så det ved, at der var mange konflikter, flere af børnene trivedes ikke og flere havde svært ved at danne relationer og koncentrere sig i legesituationer. De voksne trivedes heller ikke i det. Der var meget larm, mange konflikter og mange irettesættelser. Vi ændrede det ved at lave en "udflytter"- gruppe, som hver formiddag flyttede et andet sted hen i huset - SFO-lokaler- samt begyndte at bruge uderummet meget mere. Derudover delte vi den resterende gruppe ind i mindre

grupper så snart vi var personale til det. Det gav ro, bedre trivsel samt markant færre konflikter børnene imellem. Fremover vil vi tage ved lære at denne oplevelse, som hverken var rar for børnene men bestemt heller ikke for de voksne.

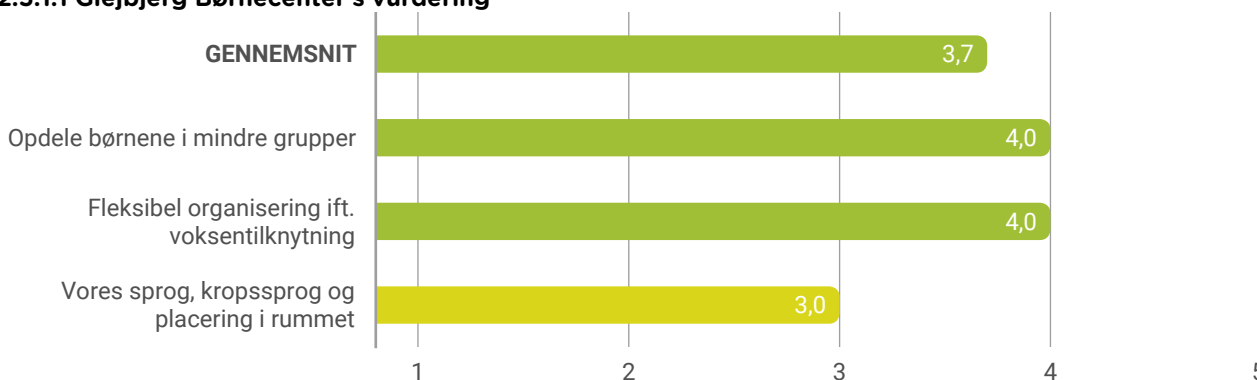
Vi bruger både verbal og nonverbal kommunikation med børnene. Vi bruger Marte meo, hvor vi videooptager pædagogernes samspil med børnene, med mundtlig positiv feedback fra en Marte meo terapeut. Dette for at blive mere bevidste om vores kommunikation, men det er helt sikkert også en ting vi kan udvikle og blive bedre til, hvis tiden tillader det.

Pædagerne er opmærksomme på at se børnenes initiativer samt at følge dem, det kunne fx være spørgsmål/nysgerrighed, leg eller relation dannelse.

2.5.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Glejbjerg Børnecenter's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål: *I hvilken grad har vi fokus på disse tilgange i vores arbejde med at skabe gode samspil og relationer?*

2.5.1.1 Glejbjerg Børnecenter's vurdering

2.6 Børn i udsatte positioner og alle børns deltagelse i børnefællesskaberne

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvilken pædagogisk tilgang arbejder vi ud fra for at sikre, at alle børn oplever, at de er en del af et børnefællesskab? Hvordan er der forskel på vores praksis i forhold til forskellige aldersgrupper?
- Hvordan vurderer vi alle børnenes muligheder for at udvikle sig og få nye relationer? Er der noget, vi kan gøre anderledes for at give nogle børn bedre muligheder for at opbygge og have gode relationer?
- I hvilket omfang har vi faglige dialoger om, hvordan vi kan understøtte, at børn i udsatte positioner trives og ses i det pædagogiske læringsmiljø? Hvordan sikrer vi, at vi også har blik for og inddrager de børn, der fx ikke selv henvender sig og ikke deltager aktivt i lege og aktiviteter?
- Når vi ser på vores praksis den seneste måned, hvornår er det så lykkedes os at skabe et pædagogisk læringsmiljø, hvor alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes i fællesskabet? I hvilke situationer lykkedes det ikke - og hvorfor?

Vi arbejder ud fra et positivt menneskesyn hvor barnet er i centrum og at alle børn har styrker. Vi har en anerkendende tilgang - Marte meo. Vi er inkluderende, vi guider og benævner for at synliggøre fx andre børn for hinanden. Vi er bevidste om barnets udviklingstrin, og arbejder ud fra barnets nærmeste udviklingszone.

Vi taler jævnligt om børnenes udvikling på stue-/p-møder for at vurdere og sikre at alle børn bliver inkluderet i fællesskabet. Vi forsøger at skabe nye relationer, der hvor vi ser udviklingspotentiale og en mulighed for at skabe fællesskab og trivsel. Vi inddeler børn i forskellige grupper, det kan være efter udviklingspotentiale, sociale

kompetencer, mulighed for nye relationer mm., dette giver os gode muligheder for at styrke børnene, hvor de har brug for det.

Vi taler sammen i dagligdagen når der er tid, ellers når vi holder møder hver uge.

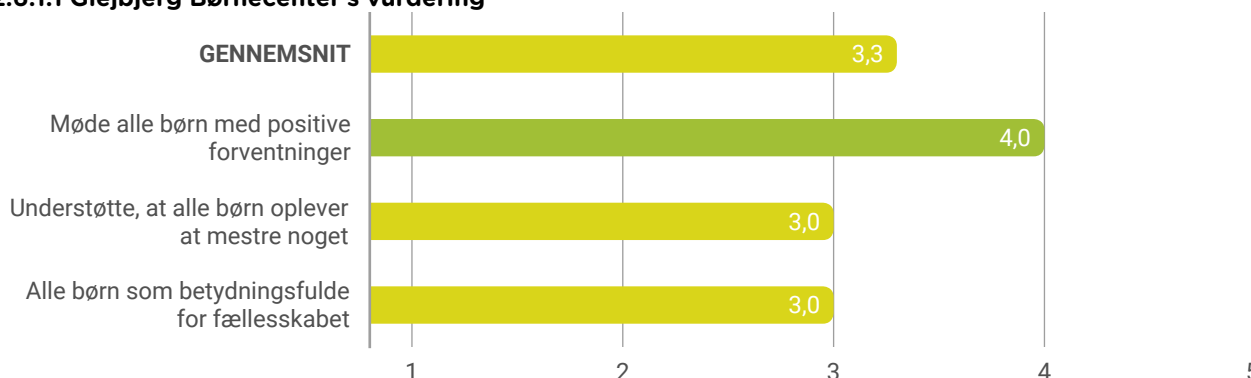
Vi har tidligere haft en meget stor gruppe børn samlet. Her lykkedes det ikke for os at skabe trivsel og udvikling; nærmere frustration og konflikter. Derfor tog vi et valg, om at ændre den store gruppe og dele den ind i så små grupper så muligt. Her ser vi en tydelig ændring i trivsel og udviklingen samt fællesskabet. Vi er derfor blevet meget mere opmærksomme på at dele børnene op, så snart vi kan, da vi oplever det skaber mere ro, mere koncentration og bedre relationer til hinanden.

2.6.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Glejbjerg Børnecenter's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad bruger vi disse tilgange til at sikre, at alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes i børnefællesskaberne?

2.6.1.1 Glejbjerg Børnecenter's vurdering

2.7 Evaluerende pædagogisk praksis

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan undersøger og evaluerer vi de pædagogiske læringsmiljø i sammenhæng med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse? Har vi fastsat et fokus eller formål med vores løbende evaluering af pædagogiske læringsmiljø? Hvor står vi stærkt/svagt? Hvordan oplever vi, at vi fagligt set er klædt på til at evaluere og undersøge?
- Hvad gør vi for at sikre, at vores løbende evaluering er systematisk? Hvordan definerer vi "systematisk"?
- Hvordan sikrer vi, at vores evalueringer har fokus på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse frem for blot aktiviteterne eller blot på børnenes læring?
- Hvordan sikrer vi, at vi anvender den viden, vi får fra vores evaluering, til at justere vores pædagogiske læringsmiljø? Hvornår har en konkret evaluering senest givet ny indsigt i børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse, der har ført til ændring i vores praksis?

Vores pædagogiske miljø samt børnenes udvikling, dannelse, trivsel og læring evaluerer vi dagligt, ugentligt, ved P-møder samt til pædagogiske dage/møder. Børn og trivsel er faste punkter til p-møder. Vi er stærke i den mundtlige evaluering, her diskuterer vi mange emner og udfordringer. Vi kan med fordel blive bedre til skriftlig evaluering samt opfølgning med f.eks. en Smtte.

Vi er en fasttømret gruppe som kender hinanden godt, det kan være en fordel (men det kan også være en "sovepude") En øget skriftlighed vil styrke vores pædagogik og evaluering.

Vi sikrer at vores evaluering har fokus på sammenhængen mellem pædagogisk læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse ved at:

-Være mere præcise i vores målformulering. Hvad er det vi vil opnå, hvordan vil vi opnå det, og hvordan ser vi at vi har

opnået vores mål, samt hvad skal rettes til?

- Vi sikrer anvendelsen af den ny viden vi har opnået ved evaluering, ved løbende at modtage feedback fra ledelsen samt hinanden. Løbende opfølgning, hvordan går det.

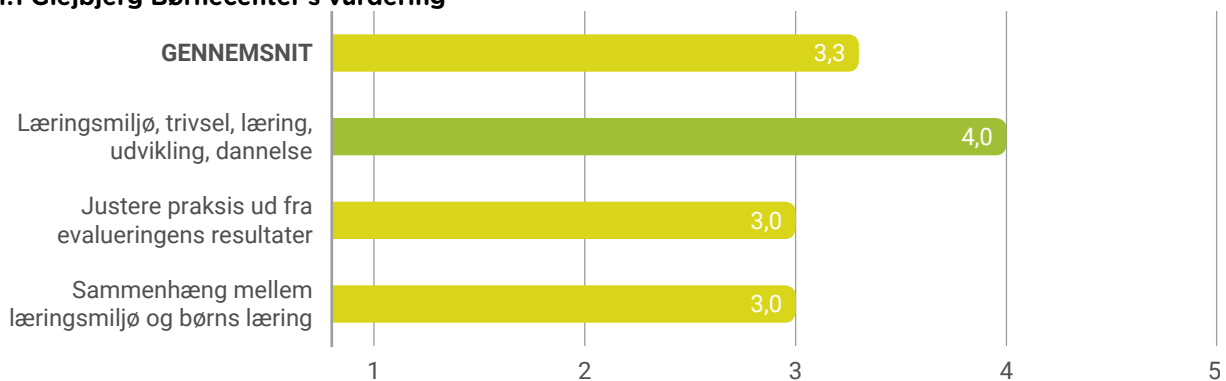
Sidst vi handlede meget konkret på en evaluering var, da vi delte Vildbasserne op, da for mange børn var samlet i en gruppe. Det skabte mistrivsel samt konflikter for både børn og voksne. Opdelingen gjorde, at vi valgte at dele endnu mere ind i mindre grupper, da vi så hvilke positive effekter det havde for både børn og voksne.

2.7.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Glejbjerg Børnecenter's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad er vi opmærksomme på følgende dimensioner, når vi evaluerer vores pædagogiske praksis?

2.7.1.1 Glejbjerg Børnecenter's vurdering

2.8 Forældresamarbejde om børns trivsel, læring, udvikling og dannelse

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan samarbejder og kommunikerer vi i det daglige med forældrene om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?
- Hvilke rammer og regler har vi for forældresamarbejde? (Det gælder både de overordnede rammer og den konkrete håndtering i hverdagen. Er det fx ok at afbryde en aktivitet med børnene, hvis en forælder har brug for en snak?)
- Hvordan oplever vi samarbejdet med forældrene i forhold til at rådgive og vejlede dem om deres barns trivsel, udvikling, læring og dannelse?
- Hvordan arbejder vi med at møde forældrene forskelligt og tilpasse samarbejdet ud fra deres behov?
- Hvad ved vi om, hvordan forældrene oplever vores samarbejde, rådgivning og vejledning? Inddrager vi synspunkter og viden fra forældrene?

Vores samarbejde med forældre i dagligdagen foregår via "små samtaler" i afleverings- og afhentnings-situationer.

Derudover kommunikerer vi på div. platforme, såsom sms, mails og aula.

Vi tilbyder alle forældre en samtale inden barnet starter i institutionen samt en 3. mdrs. samtale. Derudover har vi en samtale inden de bliver skolebørn. Er der et behov/ ønske for flere samtaler, det kan være både forældrenes, men også pædagogernes ønske, så aftales der yderligere møder.

Vi afholder også forældremøde hvert år, hvor der bliver berettet om, hvad børnene/ pædagogerne arbejder med. Det være sig både trivsel, udvikling, socialt og hvad der ellers rører sig i de individuelle grupper.

Vi oplever et godt samarbejde med forældrene, vi er anerkendende, lyttende og er kompetente til rådgivning og vejledning. Hvis vi vurderer at der er brug for andre kompetencer end dem vi besidder, så har vi i huset løbende besøg af både psykolog, sundhedsplejerske og talepædagog. Vi oplever også at forældre ofte ønsker råd og vejledning i

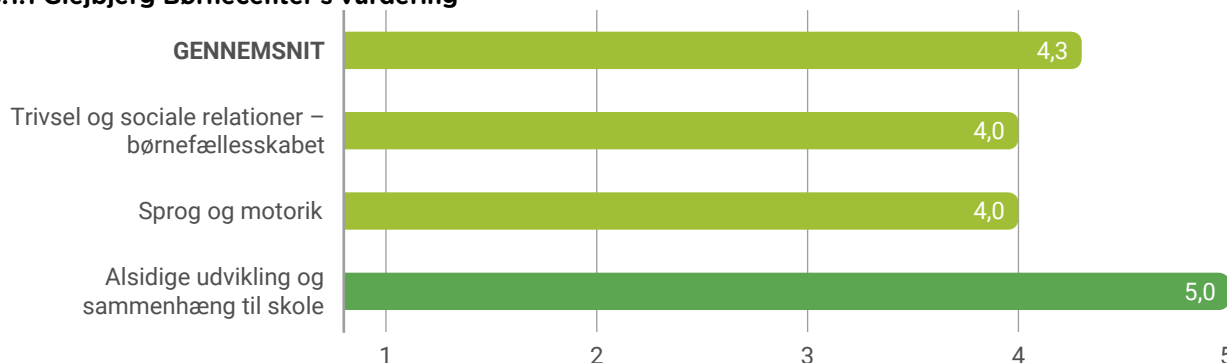

dagligdagen, hvilket giver os en fornemmelse af at der bliver lyttet til os og at samarbejdet er godt. Vi tror på chancelighed og behandler derfor forældre udefra de behov de har. Vi har en anerkendende tilgang til alle. Som tidligere nævnt så oplever vi at forældre er tilfredse med vores vejledninger samt vores generelle handlemåder, men vi ved også at der er forældre, hvor tilliden til os kan styrkes.

2.8.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Glejbjerg Børnecenter's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål: *I hvilken grad lykkes vi med, at forældrene er aktive medspillere om barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse inden for disse dimensioner? Styrke barnets...*

2.8.1.1 Glejbjerg Børnecenter's vurdering

2.9 Sammenhængende overgange

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan arbejder vi ud fra læreplanen for at skabe sammenhæng for børn og forældre i overgangen fra hjem til dagtilbud, mellem dagtilbud og fra dagtilbud til skole og SFO/fritidshjem?
- Hvordan arbejder vi med en tryk overgang til det næste tilbud? Fx aktiviteter som at besøge det nye sted, tæt dialog med fagprofessionelle fra andre tilbud, arbejde med overgangsobjekter o.l.
- Oplever vi, at vi har et fælles værdisæt med det andet dagtilbud eller skole og SFO/fritidshjem? Er vi enige om, hvad der skal til fra begge parter for at skabe en sammenhængende overgang?
- Hvad ved vi om dagplejerens/sundhedsplejerskens/pædagogens/lærerens faglighed og daglige praksis? Hvordan kan vi blive klogere på det, og hvordan kan den viden bidrage til at skabe sammenhæng?

Overgangen fra dagpleje til børnehaven:

Vi har ugentlige besøg af dagplejere. De kommer og er sammen med både børn og voksne, hvilket giver børnene en vis genkendelighed samt tryghed, når de starter i børnehaven. Derudover har vi lavet en billedbog, hvor vi har taget billeder af de voksne, som barnet kommer til at møde, samt af ting og steder i børnehaven som bliver en del af deres hverdag. Bogen kan forældre låne af dagplejen så de kan tale om børnehaven hjemmefra samt forberede dem på, hvem der møder dem, hvor de skal være og hvad vi laver. Dette tilsammen giver børnene en forholdsvis tryk overgang.

Overgang fra gruppe til gruppe i børnehaven:

Alle børn og voksne mødes først og sidst på dagen i fællesrummet, så alle de voksne er genkendelige for alle børn i hele institutionen. Pædagogerne laver en intern overlevering fra gruppe til gruppe.

Overgang fra børnehave til skole:

Vi er et børnecenter og er under et tag med både sfo og skole. Dvs. at børnehavebørn jævnligt kommer i sfo og

skoleområdet og møder både skolepædagoger samt lærere. Fra april begynder vi førskoleovergangen, hvor vi stille og roligt arbejder ud fra børnehavens trygge miljø mod sfo og skole. Børnene får en stille og rolig overgang hvor noget er trygt og noget lidt mere ukendt, hvilket giver dem mulighed for at vænne sig til overgangen.

Ud over det har vi i børnehaven besøgsvenner fra skolen, så når de starter i skole, kender de allerede flere børn på skolen. Der udover er vi placeret i et lille lokalsamfund, hvor børnene ofte kender hinanden fra byen.

Glejbjerg Børne- og Skolecenter har et fællesværdisæt, så overgangen fra børnehave til sfo/skole er på det punkt er ens. Som noget nyt er Vores overgang til skolen blevet endnu mere styrket af, at vi har en sfo /skolepædagog med i børnehaven i en længerevarende periode. Det gør at børnene vil møde en meget kendt person både når de kommer i skole men også sfo. Endvidere er der et samarbejde og overlevering fra børnehavens pædagogerne til 0. kl. læren/skolepædagogen.

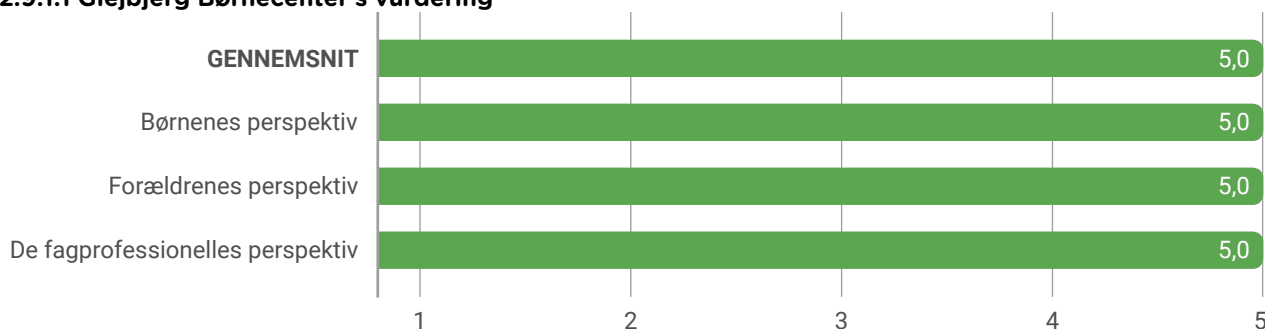
Som tidligere beskrevet oplever vi at vi et godt samarbejde med dagplejerne grundet de jævnlige besøg. Vi har også et godt samarbejde med fx sundhedsplejersken, talepædagogen og psykologen som løbende kommer i huset og gerne deler ud af deres viden, og gør os opmærksomme på tiltag og nye informationer. Lærerne og skolepædagogerne har vi også et godt samarbejde med. Vi holder blandt andet fælles møder/kursus 4 gange om året, samt holder frokostpause i samme rum.

2.9.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Glejbjerg Børnecenter's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad inddrager vi disse perspektiver for at sikre sammenhæng i de forskellige overgange?

2.9.1.1 Glejbjerg Børnecenter's vurdering

3 ØVRIGE KRAV TIL INDHOLDET I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

3.1 Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29)

"Det er lederen, der i forbindelse med udarbejdelse af den pædagogiske læreplan sikrer, at forældrebestyrelsen bliver inddraget i processen omkring udarbejdelse, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn samt evt. hvordan forældrebestyrelsen inddrages i arbejdet med læreplanen?

Eftersom vi er et børnecenter, så er det jo en fælles skole- og børnehavebestyrelse vi har. Centerbestyrelsen bliver løbende informeret om den styrkede pædagogiske læreplan samt har mulighed for at debatterer de emner vi tager op i fællesskab.

Vi har et godt samarbejde med lokalsamfundet. Vi har et tæt samarbejde med den lokale sports hal, som vi bruger en gang om ugen det meste af året. Derudover har vi et samarbejde med plejehjemmet, som vi besøger og optræder for samt bliver inviteret på mad og hygge.

Vi går meget i lokalsamfundet, i skoven, til kirken, på legepladser mm og besøger også af og til den lokale brugsmænd, så børnene er godt bekendt med lokalsamfundet.

3.2 Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30).

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Fysiske miljø:

Vi er en daginstitution, hvor vi faktisk har meget areal plads.

Vi er indrettet med tre afdelinger:

- Krudtuglerne, hvor vi modtager de nye børn
- Spilopperne, til mellemgruppe børn
- Fiduserne, til de ældste børn.

Vi har også et fællesrum, hvor alle børn samles i om morgenen og om eftermiddagen. Derudover har vi mulighed for at benytte skolens gymnastiksal, sfo område (indtil kl 13.00) og udeområde.

Vi har det sidste år lært at dele os meget i mindre grupper (når det kan lade sig gøre) for støjniveauet kan være meget højt når vi er samlet mange børn og voksne sammen i fællesrummet.

Generelt har vi et fint fysisk børnemiljø, med forholdsvis lyse og venlige rum samt plads både inde og ude. Lyd niveau er noget vi altid har fokus på.

Psykiske børnemiljø:

Vi har en meget positiv tilgang til børnene, vi anvender Marte meo og den positive påvirkning af hele vores tilgang til børnene. Vi anerkender og har respekt for hinanden og hinandens forskelligheder. Vi oplever generelt god trivsel hos vores børn. Hvis vi oplever mistrivsel, så reagerer vi hurtigt på det og handler derefter.

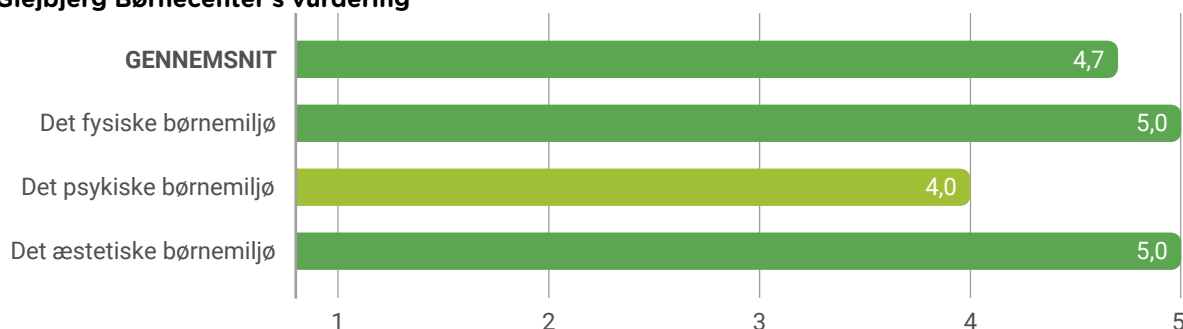
Det æstetiske børnemiljø:

Vi anvender meget børnenes produkter og viser gerne deres vej til et produkt. Vi har udstillinger og hænger pynt på væggene så forældre og børn kan beundre egne og andres værk, samt tale med de voksne om processen dertil. Vores stuer er indrettet med møbler som kan flyttes, hvilket gør det muligt at rotere/flytte rundt alt efter, hvordan vi ønsker stuerne indretning skal være alt efter gruppe sammensætning, periode og tema.

3.2.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Glejbjerg Børnecenter's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål: *I hvilken grad lykkedes det os at skabe et sundt og udviklende børnemiljø indenfor disse tre områder (med inddragelse af børneperspektivet)?*

3.2.1.1 Glejbjerg Børnecenter's vurdering

4 DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32).

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

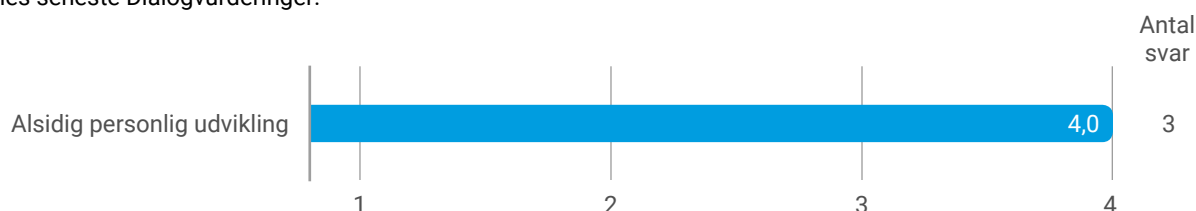
4.1 Alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske læringsmål

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egen potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes alsidige personlige udvikling hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Børnene skal opleve af være noget særlig samtidig med, at de er en del af noget større.

Personalet opstiller lærings/udviklingsmiljøer som giver mulighed for at børnene gennem leg og meningsfulde aktiviteter kan gøre sig erfaringer i forskellige udviklingsmæssige sammenhænge og dermed få en oplevelse af at mestre nye kundskaber.

Et af de pædagogiske miljøer vi bruger rigtig meget lige nu er udemiljøet. Vi er meget i skoven, hvor personalet fx udvider og understøtter børnenes erfaringsverden, så børnene tør tage initiativ til at udfolde sig både socialt og måske at lære nogle nye ting, som f.eks. at røre ved en snegl, spise en myre, klatre i træer eller bygge en hule i tryk fællesskab med børn og voksne. På vores egen legeplads er der mange læringsmiljøer, vi har lige lavet to nye, en fodboldbane hvor der bliver øvet koordination, fysisk udholdenhed i fællesskab med andre børn og voksne. Vi har lavet en dinoverden hvor der er tid til i fællesskab med andre eller selv at lege og leve sig ind i dinosauernes tid - alt sammen noget som er med til at styrke den personlige alsidige udvikling.

Personalet arbejder ud fra Marte meo principperne om at se barnets initiativer, benævne og bekræfte handlinger, følelser, intentioner mm. Det udvikler børnenes forståelse af sig selv og verden (selvregistrering) og styrker deres selvværd og selvtillid. Et trygt barn med selvværd og selvtillid har større kompetencer til at indgå i socialt samspil med andre og større robusthed og lyst til at tage nye initiativer. Den anerkendende tilgang og bevidstheden om at vi har ansvar for den positive relation er altafgørende, da vi som mennesker udvikler os gennem relationer.

4.2 Social udvikling

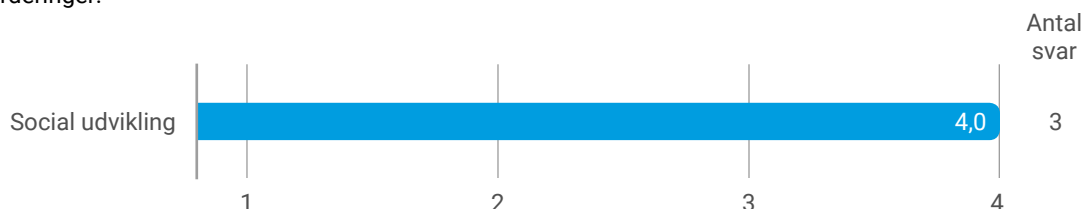
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes sociale udvikling hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Børn skal anerkendes og respekteres som de personer, de er, og de skal opleve at høre til i et eller flere fællesskaber. Børnene skal opleve tryghed og tillid i deres relationer til både børn og voksne samt inddrages og opmuntres til at være aktiv deltagende i samspil med andre.

I løbet af en dag indgår børn nogle gange i selvvalgte legerelationer og andre gange i læringsmiljøer/relationer som er planlagte af personalet, hvilket fx. er med til at støtte de børn som ind i mellem kan være udfordrede eller som kan have

gavn af at danne nye relationer.

Hvis børn har svært ved at indgå i en relation kan vi med igangsætte en leg barn/børn og voksen imellem. Det at den voksne har opmærksomhed omkring legen gør andre børn nysgerrige på legen og de vil gerne "være med". På den måde skaber vi en interesse omkring det barn som er udfordret og støtter barnet i at danne relationer med andre. Når den gode relation er opbygget, kan den voksne trække sig ud af legen.

En anden tilgang kan være at anvende Marte meo princippet - at kæde sammen - dvs. at vi benævner hvad der foregår i legen, for at gøre barnet opmærksom på/og interesseret i hvad de andre børn leger. Når barnet selv tager initiativer i legen benævner vi det og de andre børn bliver på den måde opmærksomme på at det udfordrede barn også har kompetencer til at indgå i legen. (Børnene bliver kædet sammen).

Marte meo elementerne at se - følge - benævne og bekræfte initiativer er også vigtige for den sociale udvikling. Som nævnt under "alsidig personlig udvikling"

4.3 Kommunikation og sprog

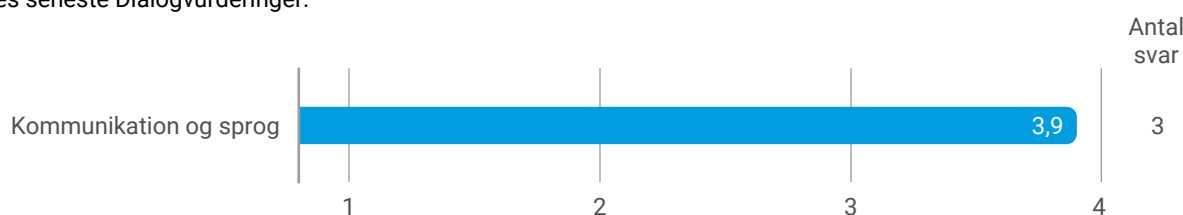
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes kommunikation og sprog hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Børn skal have mulighed for at udvikle sproget gennem hverdagens læringsmiljøer, de skal udfordres via leg og aktiviteter verbalt som nonverbalt. Vi skal støtte børnene i at vise nysgerrighed overfor nye ting som fx tegn, symboler, bogstaver og tal.

I vejen kommune laver vi sprogvurderinger i Rambølls hjerne og hjertet. Data fra sprogvurderinger bliver brugt i det daglige arbejde i at tilrettelægge de pædagogiske læringsmiljøer således at vi kan stimulere og udfordre børnene verbalt, der hvor der er brug for det. Vi har et godt samarbejde med kommunes talekonsulenter som vi blandt andet sparrer med omkring de børn som er udfordret sprogligt samt børn der har brug for talepædagogisk støtte. I dagligdagen styrker personalet børnenes sproglige udvikling ved at sætte ord på dagligdagens rutiner. Vi benævner børnenes initiativer (Marte meo), så de ved selvregistrering får ord for ting, handlinger, følelser osv. Vi er opmærksomme på vigtigheden af at benævne os selv, hvilket bl.a. også bidrager til den sproglige udvikling. Der bliver sunget, leget, rimet, spillet, læst bøger, lavet dialogisk læsning og mere målrettede indsatser med de børn som måtte have brug for det. Personalet er bevidste om at de er sproglige rollemodeller og at børnene guides der hvor det findes vigtigt.

4.4 Krop, sanser og bevægelse

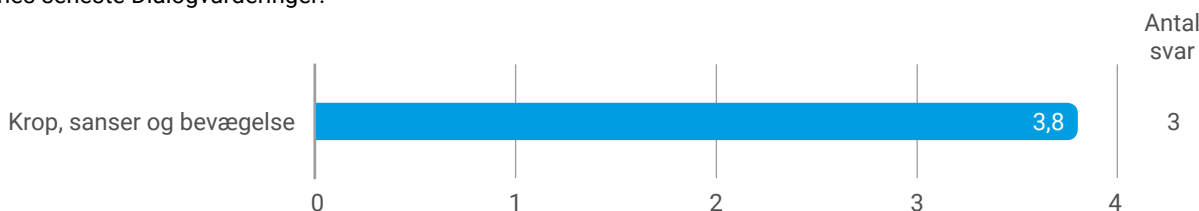
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes krop, sanser og bevægelse hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes krop, sanser og bevægelse? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Børnene skal have mulighed for at opleve glæde ved deres krop og ved at bevæge sig samt støttes i at videreudvikle kroppens funktioner og bevægelser i både fri leg og tilrettelagte fysiske aktiviteter. Glejbjerg Børne- og Skolecenter skal skabe læringsmiljøer både i centeret men også ude i nærmiljøet, som giver alle børn uanset fysiske udfordringer mulighed for at deltage i fællesskabs skabende aktiviteter og lege, og personalet skal støtte op om glæden og motivationen ved, daglige rutiner leg og kropslig bevægelser.

Sanserne bruger vi hele tiden og de udvikles gennem mange forskellige aktiviteter. Klippe og klistre, male - både med pensler og fingre - , arbejde med forskellige materialer. Både udendørs og indendørs påvirkes huden af kulde/varme, blæst, regn, berøring, gyng, snurre, hoppe osv. Musik og rytmik udvikler flere sanser på samme tid. Børnene hører musikken, bevæger sig til den og sanser rytmen.

Ud over de daglige udfordringer som fx. tage tøj af og på, spise med kniv og gaffel, løbe, cykle, klatre, sanglege, skovture, så har vores motorikvejleder alle vores 4 årige børn med på en "jungletur", hvor hun tester deres motoriske kunnen og får et indblik i hvor børnene skal styrkes.

4.5 Natur, udeliv og science

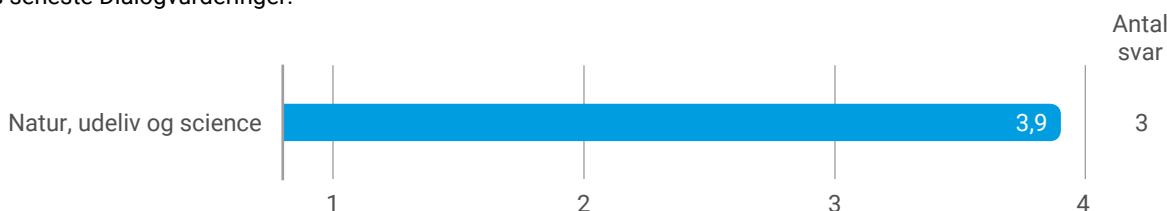
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Natur, udeliv og science skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhæng, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes natur, udeliv og science hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes natur, udeliv og science? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Børn skal opleve glæde og tryghed ved naturen, udelivet og science samt opleve at nysgerrighed åbner op for ny læring. Naturen og uderum

Børnene skal have kendskab til og respekt for naturen og opleve glæden ved at lege, udforske samt bruge deres fantasi. De skal gøre sig erfaringer med at klatre i træer, "hvor langt kan jeg komme op uden at jeg falder ned", lege med og undersøge dyr, insekter, vand, sne og andre naturfænomener. Børnene skal opleve årstiderne og deres forskelle af kulde, varme, blæsevejr, regn, sne, sol, blade mm. De skal opleve naturens, planternes og dyrenes udvikling og bruge sanserne til se, høre, føle lugte og smage på naturen, fx at spise en myre, finde og plukke bær mm.

Science

Børne skal opfordres til at være nysgerrige og undersøgende på naturen og naturfænomener. De skal udvikle logisk tænkning, måle og veje fx vand, bygge huler, klatre i træer, se under lup og forstørrelser med xplovview på IPaden både på legepladsen og fx i skoven. Personalet skal inddrage børnenes nuværende viden og erfaringer og styrke den med at stille udforskende spørgsmål samt vise dem vejen fra abstrakt viden til en konkret viden fx Haletudsernes liv fra æg til frø, eller en blomsterknop som bliver filmet når den lukker sig op osv.

Vi skal også gøre børnene nysgerrige på teknologiens anvendelse. F.eks. ved at bruge IPaden til at lave små film, inddrage den i lege bruge teknologien til udforskning af forskellige emner. F.eks. hvis vi læser i en bog om "et skib i høj sø". Hvordan ser det ud? Vi finder film med skibe i høj sø på nettet.

4.6 Kultur, æstetik og fællesskab

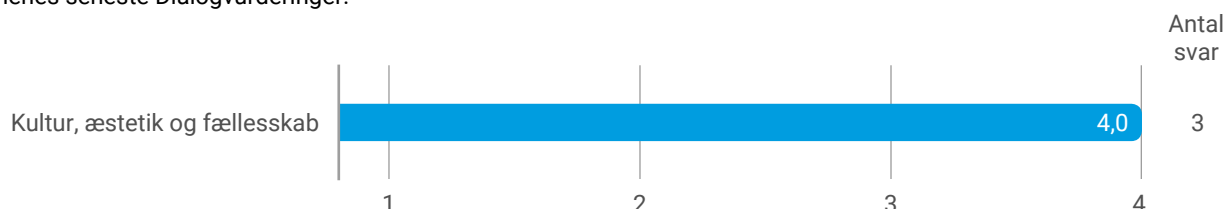
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andre kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes kultur, æstetik og fællesskab hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kultur, æstetik og fællesskab? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Børnene skal aktivt deltage i kulturelle fællesskabende aktiviteter, arbejde kreativt, opnå opmærksomhed og kendskab til egne og andres kulturelle forståelse. Personalet skal aktiv formidle og vise en positiv omgangsform med hinanden og hinandens kulturelle baggrunde. Personalet skal opstille rammer og læringsmiljøer som støtter børnene i at udforske forskellige æstetiske og kulturelle kunstarter og udtryk som fx musik, film, teater, bøger, male, tegne, forme, lege med modellervoks mm.

Vi følger de danske traditioner, jul, fastelavn, påske mm samt taler med børnene om hvad der ligger til grund for at vi holder jul, fastelavn og påske osv. Derudover er vi nysgerrige på andre kulturers traditioner.

5 MINISTERIETS SKABELON TIL EVALUERING

5.1 Arbejdet med den pædagogiske læreplan

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51)

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Vi har valgt at arbejde med alle læreplanstemaerne på skift, ca. tre mdr. ad gangen, hen over de sidste to år, for at vi kom godt rundt i hele den nye pædagogiske læreplan.

Jeg vil her fremhæve nogle af de ting som vi har arbejdet meget med.:

- Grundet økonomiske udfordringer kunne vi desværre ikke sende andet end to afsted på kroppens hus kursus. De fik desværre heller ikke alle dagene med, da vi først i sidste øjeblik fik økonomisk mulighed for at sende dem afsted. At de kom afsted, gjorde dog at vi ændrede flere forskellige ting i vores læringsmiljø. På personalemøder blev kurset delt og vi fik nogle gode diskussioner om, hvor vi kunne ændre vores kultur. Det blev blandt andet tilladt at børnene måtte bruge de voksnes "rullestole/kontorstole" til at lege med, fordi det kunne styrke deres motorik og vestibulære sans mm. Det blev også tilladt at børnene fx kunne bruge borde og stole til motoriske udfoldelse, balance, kravle over, under, gå op og ned og mange andre lege. Så selv om de ikke fik hele kurset med skabte det en læring og en ændring af vores kultur og læringsmiljø. Udenfor blev der bygget motoriske baner af dæk og rør, som de kunne balancere på.
- Natur, udeliv og science blev også et langt tema som vi arbejder meget med. Vi havde besøg af naturvejleder Rikke, som introducerede os til Microforskermetoden. Blandt nogle af personalet var der stor usikkerhed forbundet med, hvad science begrebet dækkede over, derfor var det godt at Rikke kom og lærte alle de voksne et nyt og anderledes læringsmiljø. Noget af det var kendt for nogen og for andre knap så meget. Det som var så godt ved Rikke, var at udover hun har en fantastisk tilgang til både store som små, så var metoden også en rigtig god måde at lære noget nyt på. At det foregik på vores hjemmebane, med vores redskaber (så det var nemt at overføre til vores praksis) At de voksne fik muligheden for at se, hvordan hun gjorde, hvorefter de arbejdes sammen om det og for til sidst selv at skulle stå for det var virkelig genial, i hvert fald for de voksne i Glejbjerg børne og Skolecenter. Metoden bliver stadig brugt, måske ikke hverdag, og måske heller ikke i hele det 1 forløb som Rikke viste os. Men det bliver stadig brugt, og koblet på en allerede eksisterende praksis, så der skabes nye læringsmuligheder.
- Synliggørelse af vores arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan. At gøre forældrene opmærksomme på, hvad vi dagligt arbejder med pædagogisk med ved at synliggøre det både skriftligt i nyhedsbreve og i børnehaven. Vi har taget et tema af gange og arbejdet med et i ca. 3 mdr. så det også er muligt at gå i dybden. I vores forældrebreve, fortæller vi om hvad vi arbejder med, hvorfor vi arbejder med dette emne og hvad vi forsøger at styrke eller støtte, så forældrene bliver mere bevidste om hvad vi laver med deres børn.
- Sundhed og kost. Vi har sammen med skolen haft en emneuge om sundhed og kost. Vi oplever som så mange andre at nogle børn har madpakker med mange sukkerholdige ting med. Vi satte derfor fokus på lige netop dette emne, ved at invitere vores sundhedsplejerske ind til et forældremøde, hvor hun kunne fortælle om hvad der er vigtigt for børn ernæringsmæssigt i den alder de er i lige pt. Hun kom ind på søvn niveau og motion, samt skærmforbrug. Derefter kom forældrene i grupper, hvor de skulle diskutere forskellige spørgsmål ved børns kost. Det var et meget fint møde, hvor vi med forældrene fik forventningsafstemt nogle spørgsmål og problematikker med forældrene, så vi kunne få færdiggjort vores madpædagogik, nu med forældrenes indspark og ønsker flettet ind i vores pædagogik.
- Madpædagogik. Vi har udviklinger en madpædagogik da vi i samarbejde med vores forældre og sundhedsplejerske blev opmærksom på at der var flere dele af vores madkultur som trængte til en opdatering. I stedet for at lave en kostpolitik udarbejdede vi en pædagogik som vi fandt passende ud fra hvad nutidens normer er, vores pædagogik samt forældrenes ønsker og forventninger. Det var en god proces, hvor vi kom godt rundt i de gode dele af vores pædagogiske kultur omkring madsituationer men også der hvor der skulle ændringer til- Vi har fx ændret at fra at alle

børn skulle starte med at spise to halve stykker rugbrød, til nu at de selv må bestemme hvad de spiser i madpakken (deraf snakken med forældrene omkring hvad børnene har i madpakken og hvis ansvar det er at de har noget nærende mad med i madpakken) Hvordan holder vi fødselsdag, skulle der være fællesregler for hvad børnene måtte ha med, her var alle forældre enige om at det var op til den enkelte forældre at bestemme hvad der skal med. Det har givet nogle gode samtaler og drøftelser, både blande de ansatte, blandt forældre og de to imellem, hvilket helt sikkert har styrket vores samarbejde og afklaret forventningerne til hinanden.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

- Vores evalueringskultur levet i bedste velgående, men der er mulighed for videre udvikling. Vi arbejder med evaluering på flere forskellige niveauer, herunder vil jeg ridse nogle af dem op.
 - Ledelsesniveau. Ledelsen har ugentligt møder hvor der samarbejdes om og evalueres på stedet, menneskerne og aktiviteterne. Dette gøres ud fra dagligdags observationer, fokusområder, div. målinger samt observationer fra andre, fx. forældre, pædagoger eller børn.
 - Gruppe niveau. Der spares med hinanden i grupperne både i dagligdagen og til fx. tid til andet arbejde, stue møde eller p- møde. Her reflekteres over børn, hvor skal der være indsatser, hvad skal styrkes eller hvor går det godt. De daglige læringsrum bliver vendt og evalueret, skal der arbejdes mere med, hvem har gavn af hvor og hvordan skal tilrettelægges. Hvad skal vi gøre mere af og hvad skal vi have ændret.
 - På personligplan. Vi er en blandet medarbejderstab med blandet uddannelses og erfarings niveau, derfor er der også forskel på hvordan vi reflekterer og evaluere egen formåen. Det er derfor en af vores indsatsområder i kommende år. Pædagoger arbejder hver dag med børns trivsel, læring og udvikling. Derfor er det vigtigt, at de reflekterer over, hvad børnene får ud af dagtilbuddets aktiviteter, og hvordan pædagogerne selv kan lære af resultatet. Der er behov for, at man en gang imellem ser på sig selv med et andet blik end til hverdag, og det gør man med en evaluering. Det er en måde at varetage sin egen udvikling på. Vi har det derfor på som et punkt på dagsordenen til p møde, hvor de får til opgave at evaluere sig selv i fællesskab med vi andre. Derudover bruger vi Marte meo, hvor personalet bliver filmet at en Marte meo terapeut, som bagefter giver dem feedback.

Handling:

Øvelse med refleksion.

I skal reflektere over en situation, hvor I opnåede en god tilknytning, relation til et barn og I lykkes med det I gerne ville.

Hvorfor lykkes det, hvad gjorde I?

Brugte du nogle bevidste redskaber, hvilke og hvorfor?

Kan du bruge samme tilgang i andre situationer - hvilke?

I skal reflektere over en situation, tilknytning, relation, hvor det I ville opnå ikke lykkes.

Hvorfor gik det galt, hvad var det som triggede det?

Hvilke redskaber kunne du med fordel ha' benyttet, nu det ser tilbage.

Har du ændret noget I din tilgang, din relation til barnet så du undgår lignede situation?

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Der er endnu ikke oprettet en refleksion.

5.2 Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

Den pædagogiske læreplan

- Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Evalueringen skal offentliggøres.
- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.
- Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:
 - Børnegruppens trivsel og læring
 - Børn i udsatte positioners trivsel og læring
 - Tosprogede børns trivsel og læring
 - Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Måltidspædagogik

Madpædagogik. Vi har udviklet en madpædagogik da vi i samarbejde med vores forældre og sundhedsplejerske blev opmærksom på at der var flere dele af vores madkultur som trængte til en opdatering. I stedet for at lave en kostpolitik udarbejdede vi en pædagogik som vi fandt passende ud fra hvad nutidens normer er, vores pædagogik samt forældrenes ønsker og forventninger.

Vi skulle ændre en praksis, som ikke var fulgt med tiden, men som var meget vigtig for personalet. Vi havde gennem et par år fået henvendelser fra få forældre som undrer sig over vores madkultur som de ikke følte fulgte med tiden. Efter lidt tilløb og samtaler med sundhedsplejen blev ledelsen enige om at en ændring var den rette vej at gå.

Udfordringen lå i at vi så at børnene fik rigtig meget usundt med i madpakken det gjorde at de med faste regler styrede hvad børnene måtte spise først, 2 halve stykker rugbrød, så vi vidste at de havde fået noget nærende mad inden de begyndte på alt det usunde.

Personalet ville børnene det bedste, de ville have de skulle have noget af det sunde først inden de spiste det usunde, således at de havde energi til hele dagen og ikke blev trætte midt eller sidst på dage. de ville gerne udgå at de kom i for mange konflikter.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Vi havde gennem en tid fået et par opfordringer fra forældre om et ønske om at børnene selv skulle have muligheden for at vælge hvad de ville have i madpakken (vi havde en regel der hed 2 halve stykker brød, inden det lækre) Ændringen vi gennemførte, var en ledelsesmæssig beslutning. Ledelsen evaluerede kulturen omkring madsituationerne sammen med sundhedsplejersken og grundet ønsket om nytænkning og mere med- og selvbestemmelse til børnene kom ændringen deraf.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Børnene har opnået mere selvbestemmelse over hvad de vil spise i madpakken og i hvilken rækkefølge. Vores bekymring er stadig på indholdet af madpakkerne, vi ser generelt at børnene har flere usunde ting med i madpakken. Det har givet anledning til nogle gode diskussioner om, hvornår er det vores ansvar at gribe ind og kontakte forældrene og tage en snak om madpakkes indholdet. Vi har også været spændte på om vi kunne se en forandring, det har vi endnu ikke.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Evalueringen gav anledning til at vi udarbejdede denne måltidspædagogik.

Måltidspædagogik

Alle børn skal trives, udvikle sig og lære ud fra deres individuelle forudsætninger og som en del af sociale fællesskaber. "Uden mad og drikke, duer helten ikke" Glejbjerg Børnehave har derfor lavet denne måltidspædagogik for, i samarbejde med forældre, at skabe de bedste "basis" betingelser for børnenes læring, trivsel og udvikling.

Kost:

Børnenes kost og almene sundhedstilstand er først og fremmest forældrenes ansvar. Det gælder også for de madpakker/drikkevarer som forældrene sender med deres børn. Forældrene har en vigtig rolle i forhold til madpakken, og indholdet deri da det skal dække børnenes energibehov således, at Glejbjerg børne- og Skolecenter sammen med forældrene kan skabe de bedste betingelser for børnenes udvikling, læring og trivsel hele dagen lang.

Hygiejnerutiner:

Til alle måltider der indtages i Glejbjerg børnehave tilhører gode hygiejnerutiner. Børn instrueres og hjælpes til at få gode hygiejnerutiner således at vi etablerer en god og fast kultur omkring hygiejne.

Tydeligt start:

Alle måltider har en tydelig ramme og er ensartet, så det er genkendeligt for børnene og skaber ro. Inden for de tydelige rammer er der dog plads til forskellige læringsrum og spontanitet. Vi følger gerne børnenes initiativer og giver dem plads til fortælle/vise/øve mm. Børnene bestemmer selv i hvilken rækkefølge de vælger at spise maden.

Samvær under måltidet:

Et måltid er en kulturbærende aktivitet, et samlingssted som ikke blot skal overstås hurtigst muligt. Ro og fokus på det sociale samvær samt interaktion med alderssvarende er befordrende for en positiv tilgang til "det sunde liv" Derfor er udviklingen af kulturen omkring måltidet et relevant og vigtigt pædagogisk redskab Børn lærer af at se og være blandt børn og voksne og andre børn, der spiser forskellige ting sammen og nyder maden. Vi øver og styrker blandt andet:

- Motorik. Ved at lade dem selv åbne madpakken, pakke deres ting ud, balancer maden ind i munden mm øver de deres motoriske færdigheder også selv om det er svært. Vi øver at spise med kniv og gaffel når de bliver ældre
- Sprog. Igennem samtale ved spisebordet støtter vi tilegnelse af sprog, sprogforståelse, vi øger ordforråd, samt øver udtale og sætningsdannelse- Vi leger med sproget, og øver samtale der er en vekselvirkning af, at tale, lytte og vente på tur.
- Selvhjulpethed. Selv åbne og spise sin madpakke, hente madpakke, kende den og rydde op efter sig selv.
- Rollemodel. Det er en vigtig funktion for pædagogerne at være rollemodeller både i forhold til selve maden fx at de voksne spiser sammen med børnene men også den samværskultur der er omkring et måltid., fx Vi sidder stille og taler med hinanden om dagens oplevelser, fortæller historie, hygger og griner, måske leger vi endda en lille smule med maden. Børnene er også rollemodeller overfor hinanden, de er med til at skabe den god stemning ved bordet.
- Børneinddragelse. Fx når vi har maddage, starter hele processen med demokrati, de stemmer om, hvad der skal

laves, og hvad de skal have til fx grønt. Derudover skal de selv lave maden, dække bord samt spise den hjemmelavede mad, for nogen kræver det meget madmod, at turde smage på noget nyt.

Afslutning:

Børnene venter til flertallet af børnene er færdig med at spise, her øver de sig i at vente og at holde bordskik. Når flertallet af børnene er færdige, så må man stille og rolig begynde at pakke sammen og gå ud.

Festhøjtider:

Alle de danske højtider

- Fastelavn, vi slår katten af tønden
- Påske, påskeharen kommer på besøg
- Jul, vi holder julefrokost samt får besøg af julemanden som har en lille gave med.
- Fødselsdage. Vi holder gerne børnenes fødselsdage her i børnehaven med flag, lys og sang. Hvis der skal deles noget ud, er det op til jer forældre at vurdere, hvad det skal være. Der er nogle som benytter sig af at inviterer hele gruppen hjem til fødselsdag, her lærer børnene de forskellige familiers kulturer at kende, samt ser hinandens hjem/værelse, men det er helt op til den enkelte familie, hvad der ønskes (forældrene skal selv sørge for transport, hvis ikke skolebussen kan)

5.3 Inddragelse af forældrebestyrelsen

"Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Til hvert bestyrelsesmøde bliver børnehaven drøftet. Her vender vi eventuelle problemstillinger og udfordringer. Vi har en bestyrelse der er nysgerrige og initiativrige og kommer med mange gode ideer til udvikling eller forbedringer. De er gode til at give os feedback og fortælle os hvad der er vigtigt for forældregruppen fx herunder madpædagogikken. Madpædagogikken startede med en forældrehenvendelse og udviklede sig til en længere evaluering af vores madkultur, hvor bestyrelsens løbende blev informeret om de kommende tiltag. Bestyrelsen laver også principper for centeret som indvirker på vores dagligdag i børnehaven. Fx er et It-princip under udvikling.

5.4 Det fremadrettede arbejde

"En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51)

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Vi har det sidste års tid arbejdet med børnenes sprogudvikling og det kommer til fortsat til at have fokus på. De næste år kommer vi til at have vores fokus på tilknytning, selvregulering og samspil, hvor legen er omdrejningspunktet.

Legen spiller en afgørende rolle for barnets udvikling i dagtilbud og de børn, der udvikler alderssvarende lege- og samspilsfærdigheder til at kunne indgå i leg med andre børn, udvikler sideløbende alderssvarende relevante

kompetencer til at kunne indgå og bidrage i det sociale fællesskab i børnegruppen. Ved at arbejde med barnets legeudvikling som omdrejningspunkt for den pædagogiske praksis, kommer man samtidig rund om barnets personlige, sociale og kognitive udvikling på en måde, der stimulerer barnets nervesystem på bedst mulig vis. Ved at tage afsæt i legen giver det nye muligheder for at skabe et læringsmiljø, der understøtter alle børn, også børn i udsatte positioner. Barnets lege og samspilsfærdigheder udvikler sig ikke igennem naturlig modning, men gennem en tilknytningsrelation. Derfor spiller de professionelle rolle i legen og det legende læringsmiljø en afgørende betydning for barnets udviklingsmuligheder.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Vi evaluerer på forskellige niveauer både personligt men også i organisationen. Det er klart at der er større forventninger til det uddannede personale omkring evaluering, men fordi det er et emne der er vigtigt for faglig udvikling for både uddannet og ikke mindst ikke uddannet er det et punkt der konstant er under udvikling.

Vi evaluerer alle over egen personlige og faglige udvikling, dette gøres både individuelt, gruppevis og i hele institutionen.

På personale møder evaluerer vi både personlige, faglige og institutionens muligheder, og udviklings potentialer.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi justerer løbende læreplanen, vi tilføjer, ændre eller sletter når det er relevant.

6 UDVIKLINGSPLANER

Titel	Øget skriftlighed som vil styrke vores pædagogiske evaluering
Sammenhæng	<p>Der har i et stykke tid ikke været en fast plan for hvordan det skriftlige arbejde omkring den pædagogiske udvikling har skulle foregå. Der er blevet brugt forskellige platforme og der har fra ledelsens siden ikke været en klar stuktur eller klare forventninger til, hvordan, og hvor det pædagogiske udviklingsarbejde skulle foregå. .</p> <p>Der har været en tendens til at det pædagogiske arbejde blev evalueret mundlig, hvilket vi er gode til, men vi har også oplevet at der desværre går data tabt i denne evaluering form. Desuden er GDBR reglerne er blevet indført, hvilket gør, at vi skal overholde reglerne for person dataloven. Dette sammen med vores ønske om øget skriftlighed gør at vi nu reviderer vores pædagogiske udviklingsarbejde således at vi får en fælles platform, som er tilgængelige for alle.</p>
Mål	Målet er en øget skriftlighed samt en indsats som gør at vi ikke mister data og vi forbedre vores pædagogiske arbejde. At vi bliver bedre til at holde os selv op på de udviklingsplaner og aftaler vi laver og bliver bedre til evaluere vores pædagogiske arbejde, både individuelt og i fællesskab.
Tegn	Det forventes at vi oplever at det bliver nemmere at benytte den skriftligeplatform, efterhånden som vi lære den bedre at kende.Derudover så forventer vi også, at vores evaluering arbejder bliver mere skriftligt og vi hermed styrker vores udviklingsarbejde
Tiltag	<p>Som det første skal lederen få alle pædagogerne koblet op på den nye evaluering platform - som er hjernen og hjertet.</p> <p>Dernæst vil alle pædagoger få en introduktion til platformen og blive undervist i, hvordan denne bruges både i forhold til udarbejdelse af handleplaner (smtte) samt til det interne note system.</p> <p>Derefter er det pædagogerne som skal igang med at arbejde med det, lave smtte på børn, oprette interne notaer og evaluerer på deres arbejde. Der vil til enhver tid kunne søges hjælp hos lederen.</p>
Evalueringsform	I skoleåret 2020-2021 vil der løbende blive fulgt op på udviklingsarbejder på p møder, indtil at det vurderes at vi er nået i mål. vi vil se på det skriftlige arbejde som bliver udarbejdet, tale om det og se de løbende evalueringer. Desuden bliver det spændende at se, hvordan det styrker vores pædagogiske udviklingsarbejder.

Evaluering	Vi har nu arbejdet med en øget skriftlighed og vi kan se effekten af det. Pædagogerne er mere bevidste om at oprette interne noter om relevante emner/ situationer og der oprettes en smtte når der skal laves en handleplan for et barn eller en gruppe. Vi taler stadig om, hvornår der skal skrives noget og hvornår det tæller som en observation af fx et barn uden at skriftliggøre observationerne - hvor går grænsen. Den debat som en vigtig for en proces som stadig skal følges og tages op ind i mellem, på samme måde som det tænkes at skriftligheden skal tages op løbende. Næste evaluering er efter jul
Hvem gør hvad	Hanne tager det løbende op til p- møder
Titel	Natur udeliv og science spilop
Sammenhæng	Efteråret er over os, vi vil lave forskellige aktiviteter som tager udgangspunkt i efterår og hvad der sker i naturen om efteråret. igennem aktiviteter skabe en undersøgende tilgang. Øve at det er okay ikke at komme til det rigtige resultat.
Mål	<ul style="list-style-type: none"> - gå i skoven - gribe og hjælpe børnene i gang med undrende spørgsmål og nysgerrighed overfor nyt - samle naturens nedfaldsprodukter, undres og evt anvende dem på nye måde, så børnenes forskellige læringsstile kommer i spil - sammen med børnene få et indblik i årstiden
Tegn	<ul style="list-style-type: none"> - børn der stiller spørgsmål - der undersøges og kommes med forslag - motiverede og glade børn der har lysten og ivrigt fortæller om den nye viden de har tilegnet sig.
Tiltag	<ul style="list-style-type: none"> - gribe børnenes undren og ellers hjælpe børnene med inspiration til undren. - 1 x i ugen vil vi planlægge og fordybe os i en undring og dermed skabe en naturlig nysgerrighed for nyt. Derudover vil vi gribe børnenes daglige undring.
Evalueringsform	<ul style="list-style-type: none"> - billeder på undringsvæg med forklaringer - udstilling af eventuelle produkter - ved samlinger - på stuemøder og p møder

Evaluering

D. 6/10 2021

Vi har lavet undringsvæg, ved indgang til spilop rum. Her er det muligt for forældre at se hvilket emne vi har undret os over og hvad vi er kommet frem til.

Vi har bla haft om regn. Vi har evalueret på samling og stuemøde. Vi fandt ud af at regnen kommer fra de mørke skyer, vi bliver våde og den forsvinder ned i jorden.

Hvem gør hvad**Titel****Selvudvikling**

Sammenhæng

Vi har i en travl hverdag alt for lidt til refleksion og eftertanke. Nogle er gode til at bruge det i dagligdagen andre måske ikke så meget.

Da jeg læste Tea Tyrras materiale igennem faldt jeg over flg.

- Forskningen viser at ca. 50 % af alle nordiske børn i dagtilbud får en tryk tilknytning til de professionelle i deres dagtilbud.

Mine refleksioner

- Vi ved at tilknytning er afgørende for et barns udvikling, så den voksnes rolle er afgørende for barnets udvikling.

- Vores måde at interagere på (vores følelser, formåen mm) påvirker barnets selvregulering – udvikling og tilknytning

- Barnes får samspilserfaringer gennem tilknytninger

Vi arbejder med evaluering på flere forskellige niveauer, herunder vil jeg ridse nogle af dem op.

Ledelsesniveau. Ledelsen har ugentligt møder hvor der samarbejdes om og evalueres på stedet, menneskerne og aktiviteterne. Dette gøres ud fra dagligdags observationer, fokusområder, div. målinger samt observationer fra andre, fx. forældre, pædagoger eller børn.

Gruppe niveau. Der spares med hinanden i grupperne både i dagligdagen og til fx. tid til andet arbejde, stue møde eller p- møde. Her reflekteres over børn, hvor skal der være indsatser, hvad skal styrkes eller hvor går det godt. De daglige læringsrum bliver vendt og evalueret, skal der arbejdes mere med, hvem har gavn af hvor og hvordan skal tilrettelægges. Hvad skal vi gøre mere af og hvad skal vi have ændret.

På personligplan. Vi er en blandet medarbejderstab med blandet uddannelses og erfarings niveau, derfor er der også forskel på hvordan vi reflekterer og evaluere egen formåen. Det er derfor en af vores indsatsområder i kommende år. Pædagoger arbejder hver dag med børns trivsel, læring og udvikling. Derfor er det vigtigt, at de reflekterer over, hvad børnene får ud af dagtilbuddets aktiviteter, og hvordan pædagogerne selv kan lære af resultatet. Der er behov for, at man en gang imellem ser på sig selv med et andet blik end til hverdag, og det gør man med en evaluering. Det er en måde at varetage sin egen udvikling på. Vi har det derfor på som et punkt på dagsordenen til p møde, hvor de får til opgave at evaluere sig selv i fællesskab med vi andre. Derudover bruger vi Marte meo, hvor personalet bliver filmet at en Marte meo terapeut, som bagefter giver dem feedback.

Mål	<p>Vores mål er at alle bliver bedre til at reflektere over egen og måske også andres faglige formåen. Vi skal blive bedre til at se hvor lykkes vi og hvor kan vi blive bedre, både individuelt men også i grupperne.</p> <p>Jeg håber det vil øge vores fokus på personlige og faglige udvikling.</p>
Tegn	<p>Jeg vil se og ikke mindst høre personalet fortælle om deres refleksioner. Jeg vil også selv blive bedre til at anerkende deres refleksioner i dagligdagen.</p>
Tiltag	<p>Handling:</p> <p>Øvelse med refleksion.</p> <p>I skal reflektere over en situation, hvor I opnåede en god tilknytning, relation til et barn og I lykkes med det I gerne ville.</p> <p>Hvorfor lykkes det, hvad gjorde I? Brugte du nogle bevidste redskaber, hvilke og hvorfor? Kan du bruge samme tilgang i andre situationer - hvilke? I skal reflektere over en situation, tilknytning, relation, hvor det I ville opnå ikke lykkes.</p> <p>Hvorfor gik det galt, hvad var det som triggede det? Hvilke redskaber kunne du med fordel ha' benyttet, nu det ser tilbage. Har du ændret noget I din tilgang, din relation til barnet så du undgår lignede situation?</p>
Evalueringsform	
Evaluering	
Hvem gør hvad	<p>Vi drøfter det på hvert personale møde, samt på stuemøderne.</p>